

در میزگرد بررسی مشکلات و موانع توسعه صنعت آبریزان مطرح شد:

شیلات ایران؛ توانمند، اما اسیر در چنبره ملاحظات پوپولیستی دولت

باید حاشیه سود بیشتری در نظر بگیریم یا واسطه‌ها را حذف کنیم. به گفته وی، در حال حاضر استانداردهای لازم برای صنعتگران این بخش مطابق با متدهای روز جهان به روزرسانی و نیاز است که سازمان دامپزشکی کشور بر موضوع استانداردها سازی در صنعت شیلات تمرکز کند.

اسلامی همچنین تأمین زنجیره سرد یا فرآوری صید ماهی از ابتدا تا زمان رسیدن محصول نهایی به دست تولیدکنندگان راز دیگر ملزومات پیشبرد این صنعت نام برد و آن را لازمه کاهش ضایعات آبریزان و کمک به کاهش نرخ تمام شده محصول نهایی دانست.

ناتوانی دولت در پیش‌بینی وقایع در تصمیم‌گیری حقوق بخش خصوصی

«سید مرتضی سجادی»، مدیرعامل شرکت «سفره رنگین دریا» نیز در ادامه این میزگرد تخصصی و صنفی عدم ثبات دولت در تصمیم‌گیری‌ها را عامل تغییر قیمت‌ها به زیان تولیدکنندگان و حتی مصرف‌کنندگان نام برد و گفت: در حالی بخش دولتی توانایی کافی را در اعمال سرعت لازم جهت اتخاذ تصمیم‌گیری ندارد که در بازار جهانی پاسخ‌دهی به سرعت عمل زیاد نیاز است. در واقع اگر در تمام جلسات بخش دولتی، بخش خصوصی تنها به عنوان عنصری صاحب نظر اثر گذار (و نه صرفاً دارای حق رای محدود و بی‌تأثیر) حضور داشته باشد، سرعت تصمیم‌گیری بخش دولتی نیز افزایش خواهد یافت.

وی در عین حال در توضیح پیرامون موضوع اثر گذاری بخش خصوصی در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری اظهار کرد: البته اکنون نماینده بخش خصوصی به صورت تشریفاتی حضور دارد، اما این حضور و حق رای بسیار کم رنگ است و از مجموع ۱۵ نفری که در این بخش تصمیم‌گیرنده هستند، فقط یک نفر از بخش خصوصی است، در حالی که حداقل باید ۸ نفر از این جمع فعال، عضو بخش خصوصی باشند، زیرا آن کسی که سرمایه‌گذاری کرده قطعاً برای حفظ چرخه تولید و در عین حال تأمین توان مصرف‌کننده به عنوان مشتری و بازار مصرف، بسیار دلسوزتر از کسانی خواهد بود که از خودشان هیچ سرمایه‌ای در این بخش هزینه نکرده‌اند.

به گفته وی، در حال حاضر کمبود مواد اولیه کارخانجات آبریزان را با چالش جدی مواجه نموده است که یکی از دلایل اصلی آن همین سرعت عمل پایین و پاسکاری بین بخش‌های دولتی و وزارت جهاد کشاورزی است که ناشی از همان عدم قدرت تصمیم‌گیری سریع در بخش دولتی است.

قوانین باز دارنده، عامل تقویت قاچاق خاوبار

«سیامک یمینی مهر»، مدیرعامل شرکت «خاوبار الماس پارس ایران» که یکی از صادرکنندگان عمده و بزرگ خاوبار ایران به اروپا است نیز یکی از چالش‌های عمده صادرکنندگان خاوبار را عدم بازگشت به موقع ارز حاصل از صادرات عنوان کرد و افزود: وجود برخی از قوانین دست و پاگیر در وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) و بانک مرکزی، مابه‌التفاوت قیمت ارز نیمایی و ارز بازار آزاد و تحریم‌ها از مشکلات عمده بر سر راه صادرکنندگان است که دولت باید در راستای حمایت از صادرکنندگان مشوق‌های صادراتی در نظر بگیرد.

وی تحریم‌ها را یکی از عوامل مهم بازدارنده صادرات دانست و گفت: مشکلات اقتصادی و سیاسی ایران با سایر کشورها باعث شده تا برای صادرات و بازگشت ارز حاصل از صادرات محصول با چالش جدی مواجه شویم تا جایی که برای نمونه به نظر می‌رسد در حال

تولید سوری می‌می‌توان حدود ۸۰ قلم محصول نهایی را در بازار بر پایه گوشت ماهی تولید کرد که این تحولی در صنعت آبریزان در ریایی و بالا بردن سرانه مصرف آبریزان در ریایی در کشور خواهد بود.

خلفی ادامه داد: در حالی دولت برای فروش فرآورده‌های آبریزان قیمت دستوری تعیین کرده که صیادان با توجه به شرایط دریا، ماهی و میگو را با قیمت متفاوت به فروش می‌رسانند که در این میان به دلیل خرید با تناژ بالا، اندکی تغییرات قیمت در مواد اولیه، تأثیر بالایی بر بهای تمام شده محصولات نهایی بازار دارد.

وی اظهار کرد: عدم ثبات قیمت مواد اولیه باعث زیان تولیدکنندگان شده است.

وی با اشاره به عدم بروزسانی قیمت فرآورده‌های آبریزان گفت: در حالی که تیرماه سال جاری (۱۴۰۱) قیمت فروش میگو تغییر نکرده است؛ که واحدهای فرآوری کننده میگو، باید میگوی پرورش یافته را به قیمت روز خریداری کنند.

رئیس هیئت مدیره شرکت «نفیس کوثر دریا» معتقد است: همه این‌ها در حالی است که فروشگاه‌های زنجیره‌ای در ایران به ویژه کلان‌شهرهایی همچون تهران به چالش جدی برای تولیدکنندگان تبدیل شده‌اند. به طوری که این فروشگاه‌ها برای عرضه محصولات در قفسه‌های فروشگاه‌ها تا سقف ۴۰ تا ۴۵ درصد از تولیدکنندگان آبریزان تخفیف می‌گیرند.

وی اظهار کرد: سازمان شیلات یا اتحادیه تولید و تجارت آبریزان ایران می‌توانند مواد اولیه تولیدکنندگان را تأمین کرده و سپس محصول نهایی را از آنها خریداری کنند و آن را به فروش برسانند. در این شرایط علاوه بر ثبات قیمت در بازار، سه حلقه تولیدکننده، سازمان شیلات ایران و مصرف‌کننده سود خواهند کرد.

خلفی با بیان اینکه باید مراکز تخصصی برای فروش محصولات آبریزان به ویژه در شهرهای بزرگ در نظر گرفته شود، عنوان کرد: سازمان شیلات ایران با در نظر گرفتن مراکز تخصصی فروش، می‌تواند برای عرضه مستقیم و جذاب و درست محصولات شیلات کمک خوبی به تولیدکنندگان و ارتقای مصرف سرانه آبریزان به عنوان منبع پروتئینی سالم و مفید کند.

لزوم بروزسانی استانداردهای لازم در شیلات مطابق متد روز جهان

«حسین اسلامی»، مدیرعامل «پارس فرآوری صدف» در ادامه این جلسه، ساماندهی بازار داخلی را چالش اصلی موضوع مهم صنعت شیلات ایران در زمانه حاضر عنوان کرد و گفت: فروشگاه‌های زنجیره‌ای با حاشیه سود بالایی که برای خود در نظر گرفته‌اند، قدرت رقابت را از بین برده و سودگیری تولیدکنندگان را تحت تأثیر قرار داده است. در این شرایط باید کیفیت رفادی کمیته کنیم که قاعده اخلاقی نیست یا

قیمت، باید واردات را تعدیل کرد. مدیر ارشد شرکت «سروش سلامت نیکان» یکی دیگر از مشکلات صنعت شیلات را قرار گرفتن سازمان دامپزشکی کشور در اسامی امور شیلات ایران عنوان کرد و افزود: به طور نمونه بر اساس گفته آقای دکتر صالحی مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان دامپزشکی کشور، بیش از ۵۰ درصد زمان این دفتر صرف رسیدگی به امور صادرات و واردات آبریزان می‌شود، این در حالی است که سازمان دامپزشکی کشور امکانات و نیروهای متعدد متخصص به امور شیلات ندارد.

وی با اشاره به اینکه به دلیل همین ضعف در امکانات سخت‌افزاری و نیروی متخصص شیلاتی در سازمان دامپزشکی کشور و برای کنترل کیفیت و سلامت آبریزان شخصاً یا سرمایه‌های هنگفت مبادرت به احداث آزمایشگاه کرده تا از سلامت محصولات شیلاتی اطمینان خاطر یابد و از مرجع شدن محصول صادراتی صادراتی جلوگیری شود، اظهار کرد: اگر می‌خواهیم در این حوزه اقدام جدی انجام دهیم؛ نیاز است که ۵ سال آینده به جایگاهی خواهیم رسید که در جهان حرف‌های زیادی برای گفتن خواهیم داشت.

محمدی با احترام به زحمات آن دسته از همکاران سازمان دامپزشکی کشور نیز که از هیچگونه مساعدت و تلاشی فروگذار نمی‌کنند، اما به دلیل محدودیت امکانات فنی و نبود نیروی انسانی متخصص شیلاتی نمی‌توانند منویات و مطالبات ضروری تولیدکنندگان را جوابگو باشند، پیشنهاد کرد تا اختیارات تفویض شده بخش شیلات از سازمان دامپزشکی کشور گرفته و به خودسازمان شیلات ایران سپرده شود.

فروشگاه‌های زنجیره‌ای ایران تا سقف ۴۵ درصد از تولیدکنندگان تخفیف می‌گیرند

«یداله خلفی»، رئیس هیئت مدیره شرکت بین‌الملل «نفیس کوثر دریا» نیز در این میزگرد گفت: این شرکت از سال ۱۳۹۰ در بخش فرآوری و بسته‌بندی آبریزان در ریایی مشغول به فعالیت بوده و دارا بودن دستگاه تولید سوری می (گوشت پالایش شده ماهی که بدون پوست و استخوان و بدون بو) به عنوان تنها شرکت تولیدکننده سوری می در ایران یکی از ویژگی‌های است.

وی در تشریح اهمیت استفاده فراگیر و درست از دستگاه تولید سوری می ادامه داد: با استفاده از دستگاه

وزارت صمت است یا وزارت جهاد کشاورزی؟! این امر باعث شده بسیاری از تولیدکنندگان کنسرو ماهی تون با مشکلات مواجه شوند.

وی معتقد است: وزارت جهاد کشاورزی هیچ جایگاه موثر و نافذی در ستاد تنظیم بازار ندارد و این موضوع تولیدکنندگان را تا مرز ورشکستگی پیش برده است. قیمت مصرف‌کننده را به صورت دستوری مشخص کرده‌اند و تولیدکننده حتی اگر زیان ببیند، ملزم به رعایت این قیمت دستوری است.

وی افزود: همه این‌ها در حالی است که سازمان شیلات ایران هیچ نقشی در تعیین قیمت ماده اولیه مورد نیاز این صنعت ندارد و آن را به عرضه و تقاضا منوط کرده است و بنابراین نباید قیمت دستوری برای محصول نهایی تولیدکنندگان تون ماهیان نیز وجود داشته باشد.

ادیب‌زاده در خصوص وضعیت سکوه‌های تحویل‌گیری ماهی گفت: سازمان شیلات ایران و وزارت جهاد کشاورزی در بخش قیمت و کیفیت تحویل‌گیری ماهی در اسکله‌های تحویل‌گیری بسیار ضعیف عمل می‌کنند که این مسئله موجب کاهش کیفیت ماهیان صید شده و متعاقب آن تولیدکنندگان کنسرو باید به سازمان غذا و دارو و سازمان دامپزشکی کشور در خصوص کاهش کیفیت محصول جوابگو باشند.

وی افزود: با وجود تأکیدات فراوان، هیچگونه نظارت و برخورد قانونی در رابطه با اسکله‌های صیادی وجود ندارد و این مسئله بازار تولید و فروش ماهی را با چالش مواجه کرده است.

به گفته ادیب‌زاده، برخی با ارائه اطلاعات غلط و ناقص به مسئولان ستاد تنظیم بازار و تعریف نادرست از مطالبه و وضعیت تولیدکنندگان نهایی، مدعی افزایش قیمت ماهی و کنسرو از سوی تولیدکنندگان کنسرو ماهی شدند که نتیجه این روایت اشتباه و بدگویی به مخالفت ستاد تنظیم بازار با قیمت‌های پیشنهادی تولیدکنندگان منجر گردید!

به اعتقاد ادیب‌زاده، این چالش‌ها موجب ورود افراد غیر مرتبط به این بازار شده که صرفاً با یک برند (عرضه کنسرو در کنار سایر اقلام) در بازار ظاهر می‌شوند و تولیدکنندگان قدیمی که صرفاً واحد تولید اختصاصی این محصول را دارند حذف می‌شوند.

سپردن وظایف نظارت بر آبریزان از سازمان دامپزشکی به خودسازمان شیلات

«سعید محمدی»، مدیر ارشد شرکت «سروش سلامت نیکان» - که محصولات با برندهای «شارین»، «شیلتون» و «مارین» از جمله محصولات این هلدینگ بزرگ است اظهار کرد: در حال حاضر دولت به صورت خودسرانه و بدون مشورت با فعالان صنعت شیلات تصمیم‌گیری می‌کند و اغلب تصمیمات تأثیرگذار دولت بر کسب و کار تولیدکنندگان دستکم در رابطه با شیلات بدون حضور کارشناسان و تولیدکنندگان فعالان این بخش اتخاذ شده و می‌شود.

وی در خصوص صادرات گفت: یکی از مشکلات اصلی صنعت شیلات در مورد خریداران خارجی، عدم تأمین مستمر از طرف صیادان داخلی عنوان کرد که موجب خرید آبریزان صادراتی ایران با قیمت کمتر نسبت به محصولات سایر کشورهای شده است! به گفته محمدی، ممنوعیت صید کشتی‌های ترال باعث افزایش قیمت انواع ماهی‌ها شده و برای تعدیل

با هماهنگی و مساعدت جمعی از همکاران تحریریه خبرگزاری ایلنا، نخستین سلسله میزگردهای تخصصی کشاورزی در این خبرگزاری با محوریت رویکرد اقتصادی به کار آفرینی و حمایت از اشتغال، میزبان جمعی از بزرگان صنایع فرآوری کننده آبریزان کشور و صنایع جانبی آن که عضو اتحادیه تولید و تجارت آبریزان ایران هستند، در سالن اجتماعات این خبرگزاری برگزار شد. میزگردی که فرصت مغتنمی شد برای بازگویی مشکلاتی که آشکارا حاصل رفتارهای دوگانه متولیان دولتی به این صنف. رویکرد دوگانه‌ای که تمام حاضران اتفاق نظر داشتند که با وجود تمایل مدیران سازمان شیلات ایران یا حتی وزارت جهاد کشاورزی به رفع آن‌ها، اما بخش اجرایی نیز قربانی نبود اقتدار و توان سازمان شیلات ایران در احقاقی مطالبات آنها در برابر فشارهای سیاسی و ملاحظات پوپولیستی است؛ آنهم در مقابل واقعیت‌هایی که گریبان تولیدکنندگان را گرفته است و دولت برای سرنوشت اقتصادی سرمایه‌گذاران، هر آنچه را اصلاح می‌بیند به سود ملاحظات غیر کارشناسی می‌برد و می‌دوزد!

دکتر «علی اکبر خدایی»، دبیر اتحادیه تولید و تجارت آبریزان ایران در سرآغاز این میزگرد و سپس بخش‌هایی از نشست که نیاز به تکمیل بخشی از مباحث عنوان شده از سوی همکارانش بود، گفت: سیر صعودی صادرات محصولات آبریزان در شرایطی که صادرات بخش کشاورزی کاهش داشته، نشان می‌دهد که صنعت آبریزان جایگاه محکمی در اقتصاد کشاورزی کشورمان دارد.

وی با اشاره به افزایش صادرات آبریزان به کشورهای همسایه گفت: با وجود کاهش واردات آبریزان ۱۵ کشور همسایه در سال گذشته، میزان صادرات آبریزان ایران به این کشورها افزایش داشته است که این امر نشانه مزیت رقابتی آبریزان ایران نسبت به سایر محصولات کشاورزی کشور است. بنابراین انتظار می‌رود به مشکلات این بخش توجه بیشتری شود.

دبیر کل اتحادیه تولید و تجارت آبریزان با بیان اینکه در حال حاضر ارتباط سازمان شیلات ایران و تولیدکنندگان حوزه شیلات کم‌رنگ است، عنوان کرد: با توجه به نقشی که صنعت شیلات در اقتصاد کشور دارد، باید وزارت جهاد کشاورزی و سازمان شیلات همکاری بیشتری با تولیدکنندگان داشته باشند.

خدایی افزود: جهت رفع مشکل ثبت آماری که مد نظر رهبر معظم انقلاب هم هست، اتحادیه از مدت‌ها قبل سامانه‌ای را برای ثبت اطلاعات صید و آبریزی پروری و صنایع شیلاتی و تمام فعالیت‌های بخش شیلات ایجاد و آماده راه‌اندازی کرده است تا اطلاعات به صورت شفاف در اختیار مدیران دولتی و فعالان بخش خصوصی و ساماندهی باشد، اما متأسفانه مدیریت سابق سازمان شیلات ایران به دلایل مبهم از این شفاف‌سازی حمایت نکرد که امیدواریم مسئولین جدید سازمان شیلات ایران ارزش و اهمیت اجرایی شدن این سامانه را متوجه شوند.

دولت با صیادان و تولیدکنندگان نهایی، بر خورد دوگانه می‌کند!

«صالح ادیب‌زاده»، مدیرعامل شرکت «ساحل صید کنارک» که با برند «تُحفه» در فروشگاه‌های زنجیره‌ای کشور نیز شناخته شده است، بلا تکلیفی صنعت کنسرو در دولت را مهم‌ترین چالش این مجموعه دانست و گفت: «مشخص نیست که متولی این صنعت در ایران،